

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22050007

Ákvörðun nr. 6/2023

Þann 20. febrúar 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 6/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED], dags. 30. maí 2022. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við meint þagnarskyldubrot starfsmanns embættis Lögreglustjórans á Suðurlandi í kjölfar þess að [REDACTED] var handtekinn í maí sl. Fram kemur að vitneskja um handtökuna hafi verið á vitund allra á vinnustað [REDACTED] eftir atvikið. [REDACTED] heldur því fram lögreglumaðurinn sem stöðvaði hann hafi talað opinskátt um handtökuna við yfirmann [REDACTED].

Nefnd um eftirlit með lögreglu óskaði eftir upplýsingum frá embætti Lögreglustjórans á Suðurlandi þann 27. júní 2022.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á Suðurlandi svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi dags. 7. júlí 2023. Meðfylgjandi voru afrit af rannsóknargögnum lögreglu vegna málsins auk upptaka úr bókmyndavélum lögreglu af vettvangi auk skýrslutöku á lögreglustöð.

Í bréfi embættisins kemur m.a. fram að af hálfu lögreglustjóra er því alfarið vísað á bug að lögregla hafi upplýst utanaðkomandi um handtöku kæranda, eða meðferð þessa máls að öðru leyti.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að kvörtun hans lýtur að meintu þagnarskyldubroti starfsmanna embættisins.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór yfir kvörtun [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá embætti Lögreglustjórans á Suðurlandi. Þrátt fyrir að meðfylgjandi upptökur sýni fagleg og vönduð vinnubrögð lögreglumanna í umrætt sinn lýtur kvörtunin að meintu broti á þagnarskyldu og ber því nefndinni að senda héraðssaksóknara til þóknanlegrar meðferðar með vísan til 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Erindi [REDACTED] er sent héraðssaksóknara til þóknanlegrar meðferðar.

Niðurstaða

Erindi [REDACTED] er sent héraðssaksóknara til þóknanlegrar meðferðar.

Reykjavík, 20. febrúar 2023

Skúli Þór Gunnsteinsson
formaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir